

Sjukhusfysiker från 1976 till idag

Förändringar i yrke, organisation, lön och kön

Mestadels saxat ur Sjukhusfysikern

Birgitta Hansson
Sjukhusfysiker, pensionär
Sekreterare i SSFF 1995 - 2001
Sekreterare i Kursrådet 2013-

SJUKHUSFYSIKERN

INFORMATION FRÅN SVENSKA SJUKHUSFYSIKERFÖRBUNDET - SEKTION INOM
SVERIGES NATURVETAREFÖRBUND, BOX 36, 131 01 NACKA.
TEL: 08/716 28 80

Nr 1 1977

Innehåll:

AVTALET 1977

ÅRSAVGIFT

ANNONSERING AV NYA
TJÄNSTER

ANNONSERING AV
TJÄNSTER M.M.

TILLGÅNG PÅ RADIO-
TERAPIASSISTENTER

MEDLEMSLISTA

ÄNDRAD SEMESTER-
LAGSTIFTNING
FR O M 1978

PROTOKOLL FRÅN
ÅRSMÖTE

Detta är första numret av "Sjukhusfysikern" en informationsskrift som beräknas utkomma 4-6 ggr per år. Styrelsen har diskuterat utformningen av denna typ av information och vi har den förhoppningen, att enskilda medlemmar i förbundet kommer att bidra till utvecklingen av densamma.

Med andra ord hoppas vi, att Du inkommer med debattinlägg och synpunkter av intresse för Dina kolleger. Vi hoppas också att genom Din information kunna meddela övriga kolleger i landet vad som händer inom din arbetsfär.

"Sjukhusfysikern" är alltså tänkt som ett informationsorgan med en bred intresseinriktning och som ett instrument för kommunikation mellan medlemmarna. Förutsättningen för att vi kan producera en mer omfattande information än tidigare är det goda samarbetet med Naturvetareförbundets kansli och deras positiva inställning och villighet att ställa personliga och materiella resurser till vårt förfogande.

Löner (1)

Diskuterades frågor rörande avtalsrörelsen, löneskillnader mellan landstingsanställda och statsanställda sjukhusfysiker, framtida behov av utbildningstjänster, kompetensvillkor, PR och information rörande sjukhusfysikerns dagliga verksamhet.

Nr 1, 1977

SN kommer inte att i årets förhandlingar begära några förändringar i sjukhusfysikernas specialbestämmelser. Man har bedömt möjligheterna att t.ex. få lönegradsförändringar för bitr.sjukhusfysiker som obefintliga i dagens ekonomiska läge.

Nr 1, 1978

Tjänster och löner

För landet finns totalt följande tjänster:

5 st	Föreståndare
32 st	Sjukhusfysiker
31.5 st	Bitr.sjukhusfysiker
2 st	Laboratoriefysiker

Vilket sammanlagt ger 70.5 tjänster i sjukvården som finns inom sjukhusfysikområdet.

Nr 2, 1979

Sjukhusfysiker i lönegrad K 44 => ca 10.000 kr/mån
Bitr sjukhusfys i lönegrad K 35 => ca 8.000 kr/mån

Diskuterades också Sjukhusfysikerns roll inom:

- Nuklearmedicinen
- Strålskyddet allmänt
- Patientstrålskydd särskilt
- Datortomografi
- Ultraljud
- Strålskyddsorganisation (radiologisk föreståndare = läkare)

Socialstyrelsens syn på ansvarsfrågor rörande medicinsk-teknisk utrustning

Nr 4, 1978

att SSI tidigare framhållit i remissvaret om "Sjukvård inför 80-talet" att strålskyddet skulle få en större tyngd om sjukhusfysikern fick en mer oberoende ställning. Slutligen framhålles från SSI:s sida det väsentliga i att det klarläggs i cirkulärförslaget hur ansvaret är fördelat mellan sjukhusfysiker och läkare.

I ett tidigare nummer av "Sjukhusfysikern" informerades om förbundets remissvar på Socialstyrelsens cirkulär angående ansvar för medicin-teknisk utrustning. Som den minnesgode läsaren kanske erinrar sig var förbundet kritiskt till det förslag till ansvarsfördelning som Socialstyrelsen framförde i sitt förslag till cirkulär. Dels ansåg förbundet att den i cirkuläret beskrivna nu gällande praxis rörande fördelning av ansvarsfrågor inte stämmer med verkligheten, dels att speciellt beträffande radiologisk utrustning man måste tänka sig ett delat ansvar mellan sjukhusfysiker och läkare.

Behov av nya tjänster - ur skrivelse från SSFF till Landstingsförbundet

Resursförstärkning i form av sjukhusfysiker och ingenjörstjänster på sjukhusfysikavdelningarna måste tillskapas. Statens Strålskyddsinstitut har i sitt ovan nämnda remissvar uppskattat behovet till att vara cirka 30 nya tjänster. Förbundet kommer under 1979 att framlägga ett specificerat förslag till nödvändig resursförstärkning inom varje sjukvårdsområde. Ett sådant förslag finns redan framtaget för Stockholms läns landsting i utredningen "Sjukhusfysik under 1980-talet" vilket är i överensstämmelse med SSI:s och Socialstyrelsens ambitionsnivå och förslag om resursförstärkning.

Nr 1, 1979

I samband med Medicinska Riksstämman diskuterade styrelsen frågan om utbildning av sjukhusfysiker med ämnesföreläsarna i Radiofysik.

Antalet sjukhusfysikertjänster har under de senaste åren ökat ganska snabbt. Om uppbyggnaden av den lokala strålskyddsorganisationen kommer till stånd, kommer det eventuellt att innebära ett akut behov av ett tjugotal sjukhusfysiker.

För att kunna möta ett förväntat ökat behov måste antal personer som genomgår utbildning till sjukhusfysiker ökas. Beträffande den teoretiska utbildningen utgör detta inte några problem för institutionerna, annat än att rekrytera tillräckligt antal studerande.

Det stora problemet utgörs av svårigheterna att få praktik i tillräcklig omfattning. Det bästa sättet att göra något åt denna fråga är att kraftfullt arbeta för inrättande av utbildningstjänster (laboratoriefysiker). Huvudmannen måste fås att inse att om man vill ha välutbildade sjukhusfysiker som sökande till de tjänster som utlyses måste man medverka till att det finns möjligheter till praktisk utbildning vid sjukhusen.

Nr 1, 1980

Semester

Lång väntan på kort semester

Från 1978-01-01 har specialbestämmelserna för sjukhusfysiker följande lydelse:

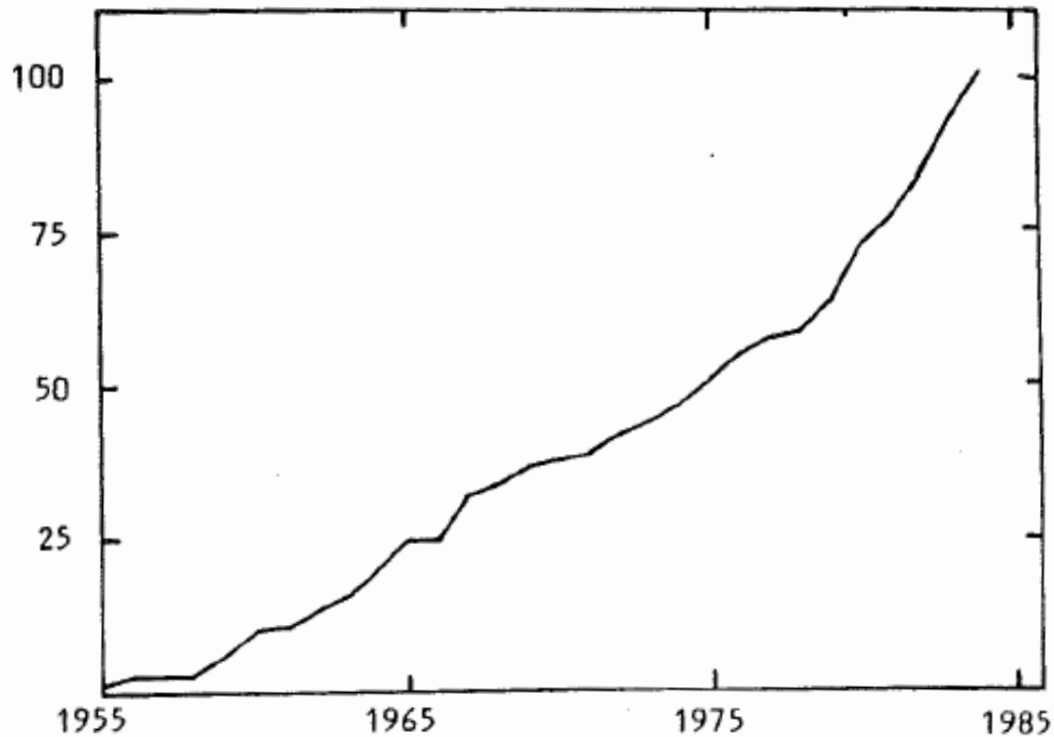
Tjänsteman, vars arbetsuppgifter är av den art, som anges i lagen om förlängd semester för vissa arbetstagare med radiologiskt arbete, äger efter fem års tjänstgöring med arbetsuppgifter av sådant slag åtnjuta semesterledighet med 44 semesterdagar per semesterår. Härvid bör såvitt möjligt semesterledigheten uppdelas på två perioder.

Okt 1998

Nu gäller följande: Alla landets sjukhusfysiker som senast 1998-06-30 erhållit eller kvalificerat sig för 42 semesterdagar får behålla dessa så länge han/hon kvarstår i samma anställning. För övriga – dvs. nyanställda sedan 1993-07-01 och alla anställda i framtiden gäller *semesterlagens* förlängda semester för radiologiskt arbete. Denna lag stipulerar 30 dagars semester upp t.o.m. det år man fyller 39 år. Därefter gäller semester enligt det allmänna landstingsavtalet som ger 31 dagar upp t.o.m. 49 års ålder och 32 dagar efter 50 års ålder.

Antal tjänster < antal medlemmar

Antal sjukhusfysikertjänster

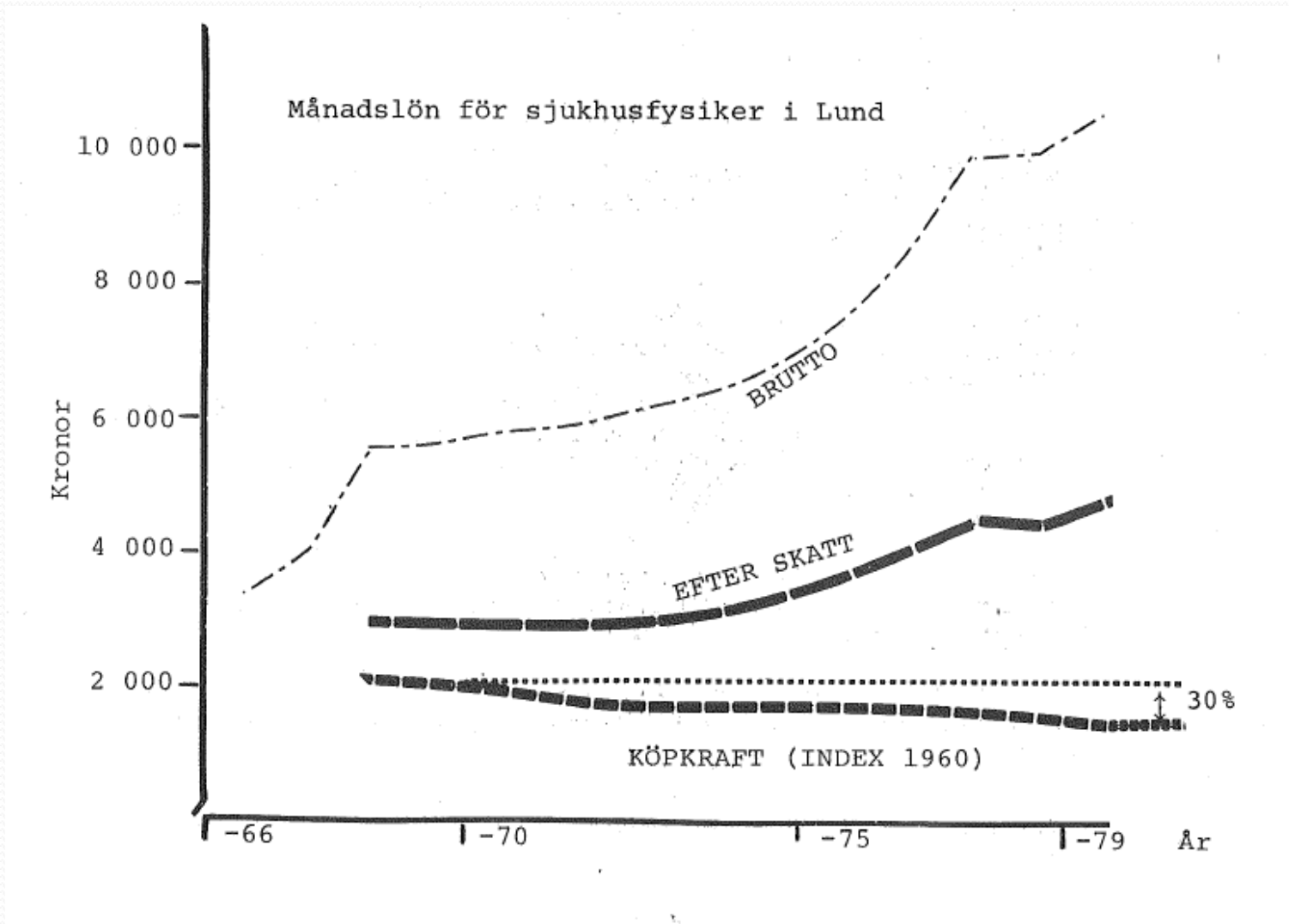

Jubileumsnr 1986

1979 var antalet sjukhusfysikertjänster 70,5

Löneutveckling i Lund

sammansällt av Yngve Naversten

Löner (2)

NYTT AVTAL FÖR SJUKHUSFYSIKER

LCT nr 2 har ersatts med CAL nr 2 80. Avtalet - CAL nr 2 80 - som återges här nedan kräver vissa kommentarer.

1. I det nya avtalet har inplacering i fast lönegrad ersatts med en s.k. latitud (högsta och lägsta lön). Placeringen i lönegrad bestäms vid lokala förhandlingar inom resp lands-ting. Sådana förhandlingar skall hållas årligen inom en kostnadsram om c:a 1% av lönesumman, ÅSF (årliga förhandlingar).

Sjukhusfysikernas specialbestämmelser - CAL nr 2 1980 - skall alltså bli föremål för förhandling en gång varje år. Vid detta tillfälle förhandlas enbart om hur sjukhusfysiker och biträdande sjukhusfysiker skall inplaceras inom latituden.

Nr 3, 1980

Källa: SNA löneenkät september 1997

Arbetsområde: Sjukhusfysik

Löner (3)

Handläggare	Män				Kvinnor			
	10- Antal	90- percentil	Medellön	90- percentil	10- Antal	90- percentil	Medellön	90- percentil
<i>Examenår, 5-årsklasser</i>								
1958-1962	1	-	-	-	-	-	-	-
1963-1967	5	-	25482	-	-	-	-	-
1968-1972	5	-	25740	-	1	-	-	-
1973-1977	7	-	24609	-	2	-	-	-
1978-1982	2	-	-	-	-	-	-	-
1983-1987	9	-	22700	-	3	-	21007	-
1988-1992	6	-	20854	-	10	-	19747	-
1993-1997	12	15050	18435	17800	4	-	16768	-
Samtliga	47	16000	21684	27292	28	16500	19499	23500

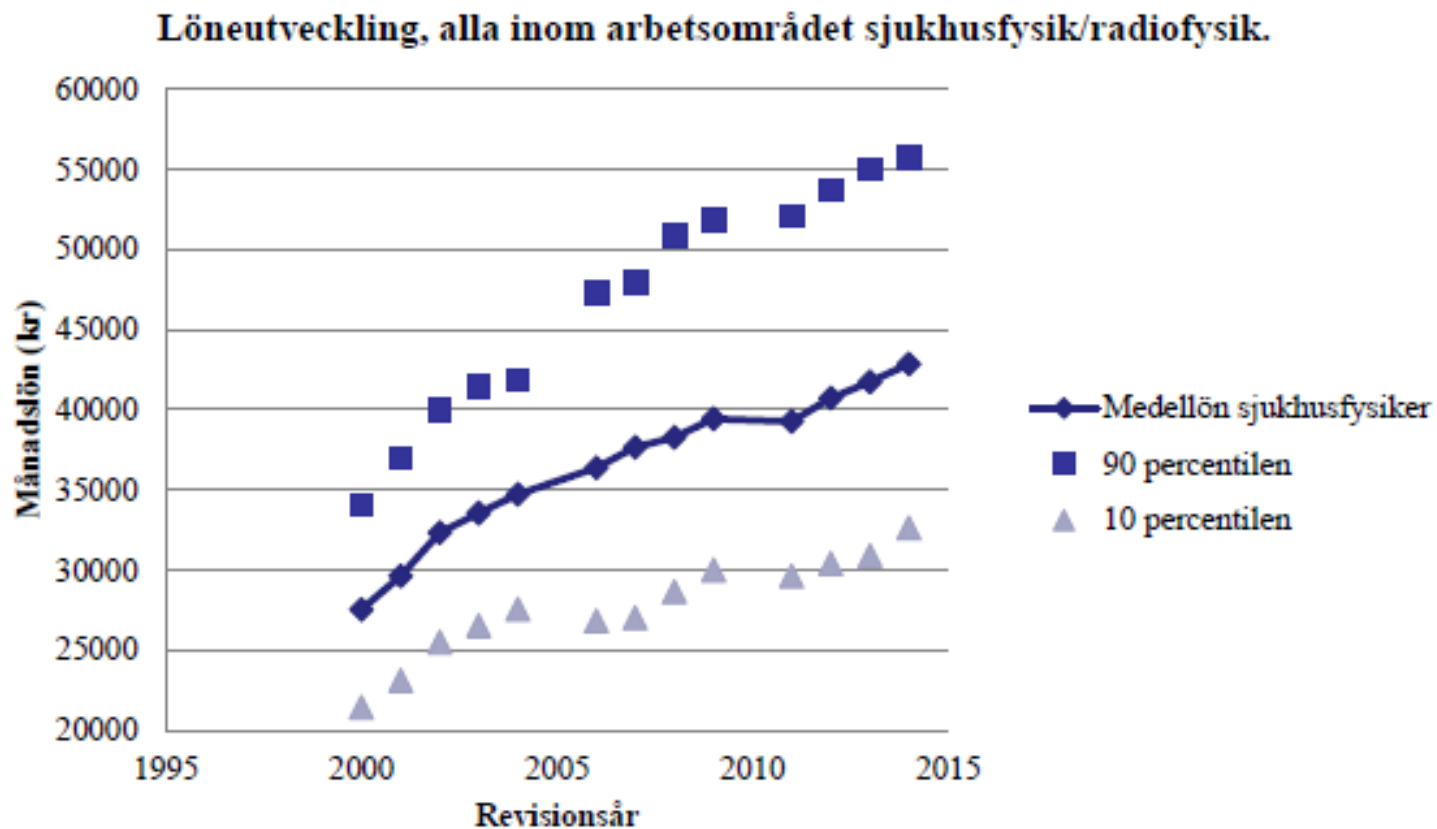
Mellanchef	Män				Kvinnor			
	10- Antal	90- percentil	Medellön	90- percentil	10- Antal	90- percentil	Medellön	90- percentil
<i>Examenår, 5-årsklasser</i>								
1958-1962	1	-	-	-	-	-	-	-
1963-1967	6	-	34008	-	2	-	-	-
1968-1972	4	-	29850	-	1	-	-	-
1973-1977	10	-	27919	-	-	-	-	-
1978-1982	2	-	-	-	-	-	-	-
1983-1987	4	-	24650	-	-	-	-	-
1988-1992	2	-	-	-	-	-	-	-
Samtliga	29	32500	28647	35000	3	-	26550	-

Löner (4): Sjukhusfysikern nr 2, 2000

Befattning	antal	medellön
Sjukhusfysiker	66	25500
1:e sjukhusfysiker	32	29540
Chefsfysiker	16	32820

Kön	antal	medellön
Kvinna	30	26665
Man	91	28430

Löner (5) Nuläget: nr 1, 2015

Sjukhusfysikern feb 1995

kunskaper, kön

Det är naturligtvis alldeles nödvändigt att tjänstetillsättning strikt sker efter meritering. Både teoretisk och praktisk kunskap är - lika - viktiga. Båda sidorna måste korrekt vägas in. Subjektiva lämplighetsbedömningar är en osäker och i längden ohållbar bedömningsgrund. Man kan ju bara tänka sig in i situationen (som vi trodde var överspelad) att arbetsgivaren nästa gång säger: "Vi kan inte ha en kvinna till dessa arbetsuppgifter" !!! Detta är nämligen en subjektiv bedömning.

Könsfördelning - utveckling

- År 1974 Totalt 45 tjänster
- År 1977 69 män 10 kvinnor 13%
- År 1982 94 män 16 kvinnor 15%
- År 1995 125 män 37 kvinnor 23%
- År 1997* 76 män 23 kvinnor 23%
- År 1998 Totalt 230 medlemmar
- NU** 223 män 164 kvinnor 42%
- *från löneenkät
- **från adresslistan

SSFF 20 år

Sjukhusfysiker – förr, nu och i framtiden

*Några reflexioner av: Bertil Axelsson, ordförande i Svensk Förening för Radiofysik
och Inger-Lena Lamm, ordförande i Svenska Sjukhusfysikerförbundet*

SSFF 20 år

Med lönebildning i fokus!

Cajsa Sandberg

1986 infördes det så kallade "nya lönesystemet" utan lönegrader och löneklasser på den kommunala och landstingskommunala sektorn. Begreppet individuell lön hanterades till en början valhant. Detsamma gäller frågan om lönespridning, dvs skillnaden mellan ingångs- och slutlön. Verksamhetsorienteringen bestod mest i att beskriva den offentliga sektorns problem i den hårdnande ekonomin.

Legitimation (1)

§ 11
Legitimering
av sjukhus-
fysiker

Maj 1985

Per-Erik Åsard informerade om den pågående behörighetsutredningen och frågorna om legitimering av olika kategorier av hälso- och sjukvårdspersonal. Samordnade principer i legitimationsfrågorna har diskuterats med medicinska tekniker och sjukhuskemister. Förbundets styrelse bilda en referensgrupp som vid möte i höst skall fortsätta diskussionerna med yrkeshygieniker, mikrobiologer och kemister. Ett dokument över sjukhusfysikernas ansvarsområden och arbetsuppgifter skall utarbetas till dess.

SEKRETERARENS HÖRNA

Maj 1995

Den nya styrelsen, vars sammansättning presenterades i förra numret av *Sjukhusfysikern* har under årets första tre månader haft två möten, på sammanlagt en och en halv dag. Vi har några tunga men mycket intressanta uppgifter att arbeta med, bl.a. **legitimering** av sjukhusfysiker och därtill hörande **förändring av utbildningen** med tillägg av **organiserad** praktik samt **specialistexamen** som alternativ till doktorsexamen.

räknas vara klart våren 1996 och under hösten kommer man att ordna en hearing med yrkesutövare från de berörda kategorierna. Pelle Åsard, cheffysiker på Danderyds sjukhus, är vår representant i SACO-förbundens referensgrupp i detta ärende.

Legitimation (2)

Den viktigaste händelsen i den svenska sjukhusfysikens historia (?)

DEN LÅNGA VÄGEN TILL LEGITIMATION

P-E ÅSARD

April 1998

Började redan med första kompetensutredningen 1958
Nästa utredning 1972, förslag till Socialstyrelsen 1975
Behörighetsutredningen 1981
Socialstyrelsens allmänna råd 1989
Ny behörighetskommitté 1994
Förslag till legitimation 1996
Beslut om legitimation från 1 jan 1999

Legitimation (3)

Sammanfattning av möte på Socialstyrelsen angående övergångsbestämmelser för legitimation av sjukhusfysiker

Datum: 1999-01-28

Närvarande: Marika Raftell, Estrid Gullström och Ene Berglin, Socialstyrelsen
Lars Gunnar Månsson,
Sv. Sjukhusfysikerförbundet (SSFF)

Lars Gunnar
Månsson
Nr 2, 1999

SFS 1998:1518

Förordning om behörighet till vissa anställningar inom hälso- och sjukvårdens område.

Enligt 6§ får efter 1999-07-01 ingen anställas som sjukhusfysiker utan att vederbörande är legitimerad. (Redan anställda har dock året ut på sig att skaffa legitimation).

Sammanfattning

- Vissa överraskningar (t.ex. SFS 1998:1513)
- Tufft för nyutexaminerade utan klinisk praktik
- Vissa lättnader för gamla fysiker utan alla examina
- Tuffare för yngre fysiker utan alla examina
- Referensgrupp för bedömningar

Legitimation (4)

Det innebär att man (från och med 1/1-2000) kan kalla sig sjukhusfysiker bara om man är legitimerad sjukhusfysiker. Däremot får man ju utföra vissa sjukhusfysiker arbetsuppgifter utan att vara legitimerad.

I 3kap.7§ skrivs att ”I yrkesverksamhet på hälso- och sjukvårdens område får den som saknar behörighet att använda en skyddad yrkestitel inte använda en titel som kan förväxlas med en skyddad yrkestitel”.

Det innebär naturligtvis att man inte kan kalla sig något som kan förväxlas med sjukhusfysiker eller, med största sannolikhet, för något som får andra att associera till sjukhusfysiker.

Själv har jag under karriären blivit kallad för olika saker som:

sjukhusfysiker,
radiofysiker,
isotopfysiker,
strålfysiker,
eller bara fysiker

och det händer att vi på min avdelning talar om

MR-fysiker,
strålskyddsfysiker,
röntgenfysiker och
terapifysiker.

Självklart dubiösa titlar är
lasarettfysiker,
sjukvårdsfysiker eller
hälsofysiker.

Legitimation – och sen?

Jo CPD!

- CPD-programmet sjösattes
 - Kontinuerlig vidareutbildning för sjukhusfysiker
 - Första CPD-kursen i Linköping januari 2003
-
- Men sen var det väl lugnt?

Sjukhusfysikerexamen

och den långa färden mot 300 högskolepoäng!

Om Bolognaprocessen, **Högskolepropositionen 2007**
och vår fortsatta planering av programmet
och kurserna ... Seminarium i Lund 2006

DAGENS NYHETER.

En utskrift från Dagens
Nyheters nätupplaga, **DN.se.**

Uppdaterad 20 maj 2005 01:05

Dagens debatt

"Helt ny masterexamen när högskolan görs om"

Leif Pagrotsky avslöjar huvudförslagen i den kommande högskolepropositionen. Tre nivåer - grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå - ska tillsammans med en ny masterexamen göra de svenska universitets- och högskoleutbildningarna jämförbara med de europeiska. Målet är att bland annat öka studenternas rörlighet och locka fler utländska studenter till Sverige. Svenska lärosäten ska självklart jämföras med de bästa i världen, skriver utbildnings- och kulturminister Leif Pagrotsky.

Utbildningsutskottets betänkande

2005/06:UbU15

2006-04-06

- Utskottet föreslår att riksdagen avslår samtliga motionsyrkanden, bl.a. med hänvisning till tidigare ställningstaganden, gällande regelverk och pågående beredningsarbete. Därutöver föreslår utskottet, i ett utskottsinitiativ, att sjukhusfysikerutbildningen förlängs från 4,5 år till 5 år.

Omorganisationer - Stockholmsmodellen

Bolagisering och privatisering av sjukhus i Stockholm

1994 ombildades S:t Görans sjukhus till landstingsbolag. Detta skedde i samband med nedläggningen av Sabbatsbergs sjukhus. I maj i år såldes S:t Göran till Bure Hälsa och Sjukvård AB.

Den politiska majoriteten i Stockholms läns landsting har för avsikt att fortsätta frigöra Stockholms sjukhus från landstingsstyre:

De som nu är anställda på landstingsenheter som blir landstingsbolag skall troligtvis inte behöva söka om sina tjänster, men några definitiva detaljer hur överföringen skall ske finns så vitt jag vet inte ännu. Det är viktigt att bevaka vilka anställningsvillkor som kommer att gälla, t.ex. semester, pensionavtal m.m.

SN kommer också att belysa frågan om bolagisering i något av sina kommande nummer av "Naturvetaren".

Hans-Jerker Lundberg, redaktör
Nr 3, 1999

”Katastrofpärmen”

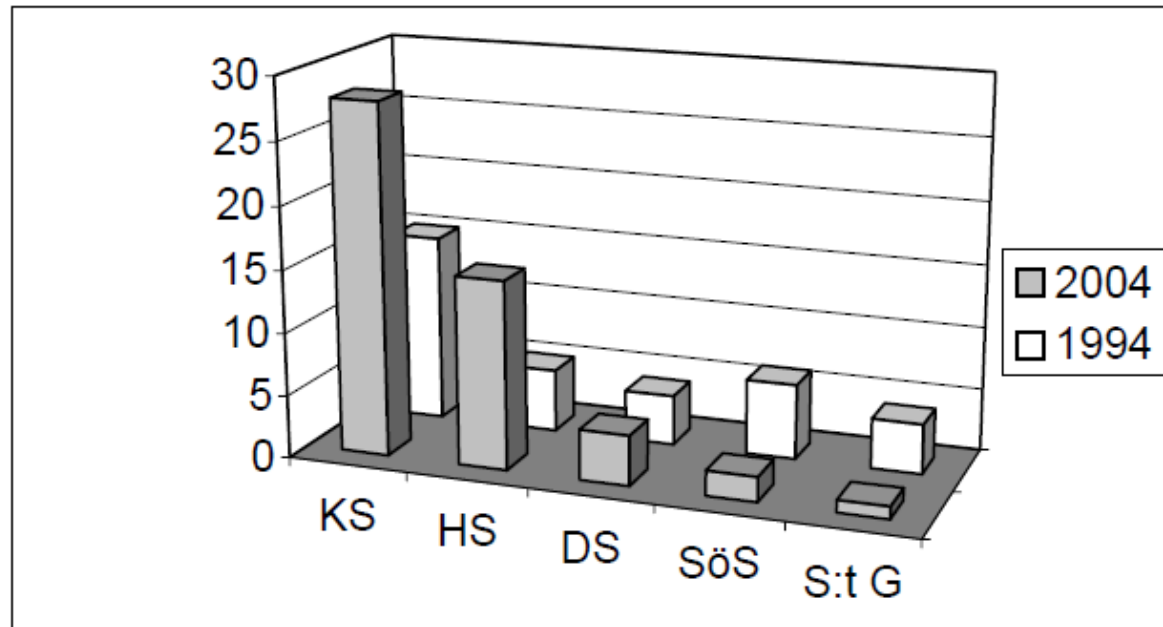
- SSFF hade en s.k. katastrofpärm som man kunde få låna om man skulle bli utsatt för omorganisation
- Den innehöll diverse skrivelser mm om hur andra avdelningar agerat i liknande situation
- Stockholmsmodellen ledde bl.a. till att sjukhusfysikavdelningen på S:t Görans sjukhus lades ner
- Sjukhusfysikavdelningarna på SöS och DS drabbades också av personalnedskärningar och omorganisationer

Problemet med privatiseringar – är legitimation lösningen?

Jan 1994

uppstå en situation då t ex privatföretag med radiofysik-konsulter kan anställas med eller mindre avgränsade uppgifter inom privat eller offentlig sjukvård - och därmed (pro forma) tillfredställa myndighetskrav etc. Man kommer då till frågan: "Hur kan/skall man tillförsäkra att 'konsulten' har tillräcklig kompetens?" Vi kan ju inte förutsätta att uppdragaren kan bedöma detta. Medicin-teknikerna har långt framskridna planer att lösa sitt motsvarande problem genom legitimering. (Jag har info härom om Ni är intresserade.) Hur skall sjukhusfysikerna göra?

Förändringar inom SLL under 10 år

Figur 7. Förändring i antalet sjukhusfysiker inom SLL under en tioårsperiod. Den stora ökningen på KS och HS beror delvis på mer avancerad apparatur för strålbehandling samt att man har särskilda sjukhusfysiker för MR.

Ur Sjukhusfysikern nr 1 2009

Foto från www.sfrms.se

Aktuellt

Specialist

Är det någon som bryr sig

Jodå !

Efter det att flera års diskussion om införande av begreppet specialist har resulterat i att styrelserna har fastställt beskrivning av vilken kompetens som behövs och hur man kan ansöka om att bli specialist så har det blivit en hel del frågor.

Under första månaden har det kommit in 6 ansökningar och det finns en hel del förfrågningar från andra sjukhusfysiker om hur ansökan skall se ut. Av dem som anmält intresse är det i stort lika många som deltagit i CPD-programmet som dem som stått utanför. Även de riktigt rutinerade sjukhusfysikerna visar intresse för att ansöka.

Ur Sjukhusfysikern nr 4, 1984

SÄRSKILDA BEHÖRIGHETSKRAV FÖR SPECIALISTKOMPETENS

RADIOLOGISK VERKSAMHET

- Bitr sjukhusfysiker:
1. Dokumenterade kunskaper motsvarande 60 poäng i radiofysik.
 2. Den praktiska tjänstgöringen skall avse radiologisk verksamhet, varav minst 6 månader vardera inom terapi och diagnostik, samt ha givit erfarenhet av strålskydd. Assistenttjänstgöring vid radiofysisk institution får tillgodoräknas med 50% av tiden, dock högst under 3 år, motsvarande 1½ års praktik.
- Sjukhusfysiker:
1. Som ovan för bitr sjukhusfysiker, därjämte avlagd doktorsexamen i radiofysik eller ett radiofysiken närstående ämne eller motsvarande utbildning.

*) Förslag från en utredningsgrupp inom Svensk Förening för Radiofysik och Svenska Radiofysikerförbundet (B. Larsson, K. Lidén, L. Lindborg, H. Sköldbörn, K.J. Vikterlöf och P.-E. Åsard)

Specialistexamen för om 2009

BEVIS OM SPECIALISTKOMPETENS

Svensk Förening för Radiofysik (SFfR) och Svenska Sjukhusfysikerförbundet (SSFF) meddelar, utgående ifrån målbeskrivningen för specialistkompetens och beslut av det nationella kursrådet den 6/10/2009, den legitimerade sjukhusfysikern

Birgitta Hansson

bevis om specialistkompetens i
SJUKHUSFYSIK

På SFfR's vägnar

På SSFF's vägnar

Stefan Johnsson

Hans-Erik Källman

The Swedish Society of Radiation Physics and the Swedish Hospital Physicists Association declares that the Medical Physicist named above has been granted the qualification as Specialist in MEDICAL PHYSICS

Bevis nr: 2

T o m okt 2016
totalt 158 st
specialister

**Legitimation
Specialistexamen**

och

**Medical Physics Expert
??**

Tack för mig!